

Smrt (Medina)

Hatib: dr. Ali ibn Abdurrahman el-Huzejfi

16. džumadel-ula 1439. po Hidžri / 2. februar 2018.

Hvala Allahu, Živom i Vječnom, Koji ne umire, Vladaru, Vlasniku carstva nebesa i Zemlje, Ponosnom, Silnom. Zahvaljujem i hvalim svoga Gospodara, Njemu se kajem i od Njega tražim oprost. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, On vlada robovima Svojim i radi šta hoće. Svjedočim da je naš vjerovjesnik i prvak Muhammed Njegov rob i poslanik. Allahu moj, blagoslovi, smiluj se i spasi Svog roba i odabranog poslanika Muhammeda, i njegovu porodicu i ashabe, sljedbenike čiste vjere.

Bojte se Allaha Uzvišenog, tražite Njegovo zadovoljstvo i ostavite grijehenje. Bogobojaznost je izvor svakog dobra na ovom svijetu i najbolja priprema za ono što vas očekuje u budućnosti, čega se bojite i od čega strahujete. Bogobojaznost je zaštita od propasti i za nju je Allah obećao Džennet.

O vjernici! Svaki čovjek na ovome svijetu teži ka ostvarenju vlastitih interesa i unapređenju kvalitete života. Neki nastoje uspostaviti ravnotežu između duhovnih i materijalnih potreba, radeći na kvaliteti duhovnog i materijalnog života istovremeno, i to su oni kojima je Allah dao dobro ovog i budućeg svijeta i sačuvao ih od patnje u Ognju. Drugi svoje težnje usmjeravaju isključivo na ovaj svijet i njegove ukrase i propuštaju svoj udio na budućem svijetu; to su oni koji uživaju i jedu kao što stoka jede, a Vatra je njihovo prebivalište.

Svaka ambicija i djelo imaju svoj krajnji cilj ka kojem se neumitno kreću. Uzvišeni kaže: "I da će se Gospodaru tvome ponovo vratiti." (En-Nedžm, 42)

Slavljen neka je Gospodar Koji je "zaposlio" svako srce, i u svako srce postavio težnju, i u svakom čovjeku stvorio volju i odluku da može postupati slobodno, raditi

ono što želi i ostaviti ono što ne želi, a Allahova volja i odluka iznad je svake volje i odluke. Uzvišeni kaže: “... A vi ne možete ništa htjeti ako to Allah, Gospodar svjetova, neće!” (Et-Tekvir, 29).

Ono što Allah bude htio, bit će, a ono što On ne bude htio, neće biti. Smrt je cilj svakog stvorenja na Zemlji i završnica svakog živog bića na dunjaluku. Allah, džellešanuhu, propisao je smrt čak i melekima, Džibrilu, Mikailu, Israfilu, a i Melek smrti će okusiti smrt. Uzvišeni kaže: “Sve što je na Zemlji prolazno je. Ostaje samo Gospodar tvoj, Veličanstveni i Plemeniti.” (Er-Rahman, 26–27)

Smrt je kraj dunjalučkog i početak ahiretskog života, jer se njome prekidaju dunjalučki užici, a umrli, nakon smrti, osjeća ili veliki užitak ili bolnu kaznu. Smrt je jedan od Allahovih velikih dokaza, koji ukazuju na Njegovu svemoć i upravljanje Njegovim stvorenjima. Uzvišeni kaže: “On vlada robovima Svojim i šalje vam čuvare; a kad nekome od vas smrt dođe, izaslanici Naši mu, bez oklijevanja, dušu uzmu.” (El-En’am, 61)

Smrt je Božija pravda koja se jednako provodi prema svima. Uzvišeni kaže: “Svako živo biće smrt će okusiti, i Nama ćete se poslije vratiti.” (El-Ankebut, 57) Smrt okončava užitke, zaustavlja aktivnosti tijela, rastavlja voljene i prekida uobičajeni životni tok. Smrt i život pripadaju isključivo Allahu. Uzvišeni kaže: “On život i smrt daje i samo od Njega zavisi izmjena noći i dana, pa zašto ne shvatite?” (El-Mu’minun, 80)

Smrt ne može spriječiti stražar, i pred njom ne koriste ni imetak ni djeca ni prijatelji, i od nje se ne može spasiti ni mlad ni star, ni bogataš ni siromah, ni silnik ni jadnik. Uzvišeni kaže: “Ma gdje bili, stići će vas smrt, pa kad bi bili i u visokim kulama” (En-Nisa, 78); “Reci: ‘Smrt od koje bježite zaista će vas stići. Zatim ćete Onome Koji poznaje i nevidljivi i vidljivi svijet vraćeni biti i On će vas o onome što ste radili obavijestiti.’” (El-Džumua, 8)

Smrt dolazi iznenada, u tačno određenom trenutku. Uzvišeni kaže: "Allah, sigurno, neće ostaviti u životu nikoga kome smrtni čas njegov dođe; a Allah dobro zna ono što vi radite." (El-Munafikun, 11)

Ne traži se dozvola za bilo čiju smrt osim za smrt vjerovjesnika, zbog njihovog posebnog mjesta i počasti koju uživaju kod Allaha. U hadisu se kaže: "Nema nijednog vjerovjesnika a da mu Allah nije dao da bira između besmrtnosti na dunjaluku, a da poslije toga uđe u Džennet, i između smrti, i svi oni su odabrali smrt."

Allah, džellešanuhu, htio je da čovjek napusti ovaj dunjaluk smrću, kako bi prekinuo sve veze s njim, i izgubio svaku naklonost prema njemu, ako je istinski vjernik.

Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Niko ko je kod Allaha na nekom stepenu neće poželjeti da se vrati na dunjaluk, i da mu bude dato sve na njemu, osim šehida, on će poželjeti da se vrati i bude ubijen deset puta, zbog počasti koju mu je Allah dao." (Buhari i Muslim)

Smrt je nevolja, musibet koji se ne može izbjeći, a bol smrti, zbog njegove žestine, niko ne može opisati: duša izlazi iz vena, mesa i živaca. Svaki veliki bol je manji od boli smrti. Aiša, radijallahu anha, rekla je: "Vidjela sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na samrti, pored sebe je imao posudu s vodom, kvasio je ruku u njoj i potirao svoje lice, a zatim je govorio: 'Gospodaru, pomози mi u smrtnim mukama i u smrtnoj agoniji!'" (Tirmizi) U nekim verzijama hadisa stoji: "Zaista smrt ima svoje muke."

Neki čovjek rekao je svome ocu na samrti: "Opiši mi bol smrti, radi pouke", a on je rekao: "Kao da je u mojoj nutrini bodljikavi trn, koji kola kroz moje tijelo, i kao da dišem kroz iglene uši."

Čovjeka na samrti upitali su: "Kako se osjećaš?", a on je rekao: "Kao da moju nutrinu paraju noževi." Drugog su upitali: "Kakav je bol smrti?", a on je rekao: "Kao da je u mojoj nutrini zapaljena vatra."

Ko se neprestano bude sjećao smrti, njegovo srce će se raznježiti, njegovo djelo i stanje će se popraviti, čuvat će se grijeha, neće zanemariti svoje vjerske obaveze, neće

ga obmanuti dunjaluk sa svojim ukrasima i čeznut će za Gospodarom i Njegovim džennetima; a ko zaboravi na smrt, njegovo srce će otvrdnuti, priklonit će se dunjaluku, njegova djela će se pokvariti i njegova nada će se produžiti. Sjećanje na smrt najbolji je vaiz, savjetnik. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Sjećajte se često one koja prekida sve užitke – smrti." (Tirmizi, Nesai, a vjerodostojnim ga je ocijenio Ibn Hibban)

U ovom hadisu Poslanik nas poziva da se često prisjećamo smrti koja prekida sve užitke. Ubejj ibn Ka'b, radijallahu anhu, pripovijeda: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nakon što bi prošla prva trećina noći, ustajao bi i govorio: 'O ljudi, sjećajte se Allaha! Došao je dan kada će se Zemlja potresti, i nakon toga će još uslijediti još jedan potres. Došla je smrt sa svim onim što je prati.'" (Tirmizi, hasen)

Ebu Derda, radijallahu anhu, rekao je: "Dovoljna je smrt kao pouka, i dovoljno je vrijeme kao uzrok rastanka. Danas u kućama, a sutra u kaburovima." (Ibn Asakir) Najveća sreća, uputa i uspjeh nalazi se u pripremanju za smrt. Smrt su vrata Dženneta ili Vatre. Priprema za smrt postiže se tevhidom – iskrenim vjerovanjem u jednog Boga, činjenjem ibadeta samo Njemu i klonjenjem svih vrsta širka. Enes, radijallahu anhu, rekao je: "Čuo sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže: 'O sine Ademov, kada bi Mi došao sa grijesima velikim kao Zemlja pa me susreo ne pridružujući Mi druga, došao bih ti sa isto toliko oprost.'" (Tirmizi, hasen) Priprema za smrt postiže se čuvanjem Božijih granica i izvršavanjem farzova. Uzvišeni kaže: "I Allahovih propisa se pridržavaju. A vjernike obraduj!" (Et-Tevba, 112)

Vjernik se za smrt priprema ostavljanjem velikih i malih grijeha. Uzvišeni kaže: "Ako se budete klonili velikih grijehova, onih koji su vam zabranjeni, Mi ćemo preći preko manjih ispada vaših i uvešćemo vas u divno mjesto." (En-Nisa, 31)

I priprema se ispunjavanjem obaveza prema stvorenjima i njihovim nezanemarivanjem. Allah će možda Svoje pravo, koje nije na stepenu širka, i oprostiti, ali prava stvorenja neće oprostiti sve dok se pravda ne zadovolji i oštećenom ne bude namireno njegovo pravo, ili dok ga on sam ne oprost.

I priprema se pisanjem oporuke.

I vjernik je za smrt spreman u svakom trenutku. Kada su objavljene riječi Allaha, džellešanuhu: “Onome koga Allah želi uputiti – On srce njegovo prema islamu raspoloži” (El-En’am, 125), Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “To je svjetlost koju Allah, džellešanuhu, ubaci u srce.” Upitali su: “Allahov Poslaniče, koji su pokazatelji toga?”, a Poslanik im reče: “Privrženost Kući vječnosti, okretanje od Kuće obmane i pripremanje za smrt prije njenog dolaska.”

Sretan je i spašen onaj čija završnica bude lijepa. U hadisu stoji: “Djela se vrednuju prema završnicama.” Muaz ibn Džebel, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Čije zadnje riječi na dunjaluku budu ‘la ilahe illallah’, ući će u Džennet.” (Ebu Davud, Hakim, sa vjerodostojnim lancem prenosilaca)

U pritrđena djela spada podsticanje umiruće osobe da izgovori šehadet, na lijep i blag način, učenjem šehadeta pored umirućeg kako bi se podsjetio na te riječi, pri čemu treba izbjegavati grube riječi koje bi ga mogle uznemiriti, jer on u tim trenucima prolazi kroz veliko iskušenje. Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Podstičite vaše umiruće da kažu: ‘la ilahe illallah’.” (Muslim)

Nesretan je onaj ko se nemarno odnosi prema smrti, zaboravlja je, ne priprema se za nju, čini grijeh bez imalo grižnje savjesti, zapostavlja svoju najveću obavezu – tevhid, istinsko robovanje Gospodaru, čini nepravdu i nasilje drugima, proljeva nedužnu krv, uzima tuđi imetak, ne ispunjava svoje obaveze prema stvorenjima, odaje se strastima, užicima i haramima sve dok ga smrt ne zatekne u takvom stanju i tada mu neće koristiti kajanje i neće mu se nijednog trenutka odgoditi. Uzvišeni kaže: “Da uradim kakvo dobro u onome što sam ostavio!” - Nikada! To su riječi koje će on uzalud govoriti – pred njima će prepreka biti sve do dana kada će oživljeni biti.” (El-Mu’minun, 100)

Prave razmjere kajanja, razočarenja i propasti ovakvi će spoznati tek nakon smrti. Uzvišeni kaže: “I slijedite ono najljepše, ono što vam Gospodar vaš objavljuje, prije nego što vam iznenada kazna dođe, za čiji dolazak nećete znati, da čovjek ne bi uzviknuo: ‘Teško meni, koliko sam samo dužnosti prema Allahu propustio, čak sam se i izrugivao!’ – ili da ne bi rekao: ‘Da me je Allah Pravim putem uputio, sigurno bi se Njegove kazne sačuvao’, ili da ne bi rekao kad doživi patnju: ‘Da mi se samo vratiti – dobra djela bih činio!’ ‘Nikada! Dolazile su ti pouke Moje, pa si ih poricao i oholio se, i nevjernik si bio.’” (Ez-Zumer, 55–59)

Bojte se Allaha onako kako Ga se treba bojati, uspjet će samo bogobojazni, a nastradati nemarni i bahati. Ustrajavajte u činjenju onoga što će vam osigurati lijep završetak, izvršavajući pet temeljnih islamskih dužnosti, i ostavljajući grijeha i nepravdu. Jedan od najvećih uzroka lijepog završetka jeste dova Allahu da nam podari lijep završetak. Uzvišeni kaže: “Gospodar vaš je rekao: ‘Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz oholosti neće da Mi se klanjaju – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi.’” (El-Mumin, 60)

Dova objedinjuje svako dobro. Nu'man ibn Bešir, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Dova je ibadet.” (Ebu Davud i Tirmizi, hasen-sahih) U drugom hadisu se kaže: “Ko bude često učio dovu: ‘Allahumme ahsin akibetena fil-umuri kulliha ve edžirna min hizjid-dun’ja ve azabil-ahireti! – Gospodaru, podari nam lijepu završnicu u svim stvarima, sačuvaj nas poniženja na dunjaluku i kazne na ahiretu!’, umrijet će prije nego što ga zadesi kakvo iskušenje.” Uzroci lošeg završetka su: neispunjavanje Allahovih i prava Njegovih stvorenja, ustrajavanje u velikim grijesima i nepokornosti, ignorisanje i omalovažavanje Allahove veličine i Uzvišenosti, privrženost dunjaluku i zaborav na ahiret.

O vjernici, “Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šalžite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56).

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Allah meni i vama podario blagoslov u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom i uputom najboljeg od svih poslanika i njegovim ispravnim riječima.

Rekoh ovo i od Allaha tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane, On mnogo prašta i milostiv je.

